de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

VIJFDE JAARGANG
No 36 — 4 SEPTEMBER 1954

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

MAMA'S STRIJKPLANK

Moeder Kwek in nood!

door
J. Blokland

Wel drie weken had Dukkie, de eend, stilletjes op haar zes eieren zitten broeden.

Al die dagen had ze de eieren zorgvuldig warm gehouden onder haar zachte veertjes.

Toen eindelijk, op een mooie ochtend, heel vroeg, waren de eitjes uitgekomen.

Zes donzige, gele eendenkuikentjes waren piepend uit hun ei gekropen. Eerst moesten ze nog drogen. Daarvoor bleven ze nog een poosje onder haar vleugels zitten. Maar al spoedig stond moeder op en stapte naar het water. Na al die dagen van broeden verlangde ze er naar weer eens lekker te zwemmen.

Vlak bij het eendennest was een soort strandje en daar wandelde de hele familie heen. „Kwek, kwek," zei moeder en stapte in het water. „Piep, piep," riepen de kleintjes en volgden haar parmantig het water in.

Ze keken goed toe hoe moeder zwom, en na een paar keer geprobeerd te hebben konden ze het ook al en zwommen dapper mee.

Eerst bleven ze heel dicht bij moeder, maar al spoedig gingen de brutaalste kuikens wat verder weg, zodat moeder een waarschuwend „kwek!" moest laten horen. O, wat was Dukkie trots op haar kindertjes. Ze vond ze veel mooier dan de kinderen van de buurvrouw, die verleden week waren uitgekomen, en ook veel mooier dan die van tante Sjaan uit het park.

Die tante Sjaan was een zuster van Dukkie. Vroeger ging ze vaak naar tante Sjaan toe. Die woonde niet zoals zij in een sloot aan de rand van de stad, maar in een groot park met veel bloemen. Daar kwamen vaak kinderen en die voerden de eenden dan. Dukkie was er 's winters, als ze honger had, vaak geweest. O, dacht ze, nu moest Sjaan mijn lieve kindertjes eens kunnen zien. Wat zou ze daarvan opkijken.

En zo bleef ze maar doordenken. De weg er heen kende ze goed. Maar ze vlóóg er altijd heen en de kindertjes konden nog niet vliegen.

Of zou ze. . . . ? O, nee, ze schrok van de gedachte. Ineens was ze op het denkbeeld gekomen om met de hele familie te gaan lopen.

Toch liet ze het plan niet varen. Ze kon het toch eens proberen?

En zo zagen de mensen, die aan de rand van de stad woonden, op een goede dag een trotse eend

Heel groot nieuws!!!

REBELLENCLUB verdwijnt....
SJORS verschijnt!

Ja, wrijf je ogen maar eens uit! Het staat er echt: REBELLENCLUB verdwijnt! Maar er staat ook: SJORS verschijnt! Wat is SJORS? Ik zal het jullie gauw vertellen. Eerlijk gezegd, REBELLENCLUB werd altijd en door iedereen een beetje te dun gevonden; je had 't zo gauw uit. Om jullie veel méér te kunnen geven, nog méér te laten smullen van boeiende verhalen, aardige platen, vervolgverhalen, prijsvragen, puzzles en noem maar op wat je graag wilt.... gaan wij van nu af een heel nieuw blad maken, dat SJORS zal heten en in de plaats van REBELLENCLUB komt. En het krijgt maar liefst tweeëndertig bladzijden! Hoor je dat? Tweeëndertig bladzijden, dus tweemaal zoveel als REBELLENCLUB. Ja, het wordt een écht groot blad, gedrukt in kleuren. Is dat even wat! Je zult trots op SJORS zijn, dat beloven we jullie! Maar nu moet je eens even luisteren. REBELLENCLUB kreeg je, omdat je ouders Panorama lazen, altijd voor vijf cent. Je zult echter wel begrijpen, dat we zo'n schitterend blad als SJORS — waar jullie allemaal op af zult vliegen — onmogelijk voor die prijs kunnen geven. Dat bestaat eenvoudig niet. „Dan zal het wel te duur zijn," hoor ik sommigen van jullie mompelen. O nee, die gezonde, dikke SJORS kost maar.... twaalf cent per nummer, omdat je ouders geabonneerd zijn op Panorama. Losse nummers moeten namelijk een kwartje kosten! Wij weten heel zeker, dat jullie allemaal SJORS met een luid hoera zult binnenhalen en stevige vrienden met hem zult worden. En ga het grote nieuws nu maar gauw aan je vrienden of vriendinnen vertellen!

Tot de volgende week!

wandelen met daarachter, netjes op een rij, zes kleine eendjes.

De mensen bleven lachend staan en maakten grapjes over Dukkie, die met haar snavel in de lucht rustig verder stapte.

Toen ze een eindje gelopen hadden, kwamen ze aan een drukke verkeersweg. Nu schrok Dukkie toch wel erg. Zo vanuit de lucht had ze natuurlijk wel eens auto's, fietsen en trams gezien, maar nu ze al die dingen zo op de weg zag, bemerkte ze pas hoe verschrikkelijk groot ze waren en hoeveel lawaai ze maakten.

Ze werd er zenuwachtig van, want ze wist, dat ze deze weg over moest steken om in het park te komen.

Teruggaan wilde ze niet. En oversteken kón ze niet.

Daar stond ze nu. De kinderen, die niet begrepen, waarom moeder bleef staan, probeerden eerst brutaal door te lopen. Maar ze werden zo bang, dat ze dicht bij moeder kropen.

De mensen, die in de drukke straat woonden, zagen het. Maar ze wisten niet wat ze daar nu aan moesten doen.

Ze konden de eenden niet oppakken, want dan zouden ze willen vluchten en gebeurde er vast een ongeluk.

Gelukkig, daar kwam redding.

Daar kwam een blauwe motor aan en daarop zat een verkeersagent. Zijn mooie witte pet blonk in de zon.

Toen hij de eendenfamilie daar zo angstig zag staan, stopte hij onmiddellijk en stapte af.

„Zo, juffrouw eend, bent u aan het wandelen? En waar is de reis wel naar toe? Zeker naar het stadspark?" vroeg hij lachend.

Maar Dukkie verstond hem natuurlijk niet en keek angstig rond.

De politieagent was midden op de weg gaan staan en had zijn hand opgestoken. Toen gebeurde er iets waarvan Dukkie niets begreep, maar waar ze wel gebruik van maakte.

De auto's, fietsen en trams bleven plotseling staan.

De weg was voor Dukkie en haar kinderen vrij.

„Kwek, kwek," zei ze en stapte de stoep af, de weg over en de volgende stoep weer op.

Toen ze over was, gaf de agent weer een teken en daar ging alles weer aan het rijden.

Brrr, wat een angstig avontuur was dat. Gelukkig waren ze nu bij tante Sjaan, die haar kinderen prachtig vond.

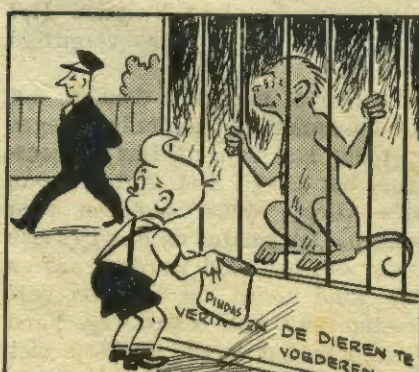
„Maar kind," zei ze, toen Dukkie alles verteld had, „je kunt niet meer zo terug. Dat is veel te gevaarlijk. Blijf hier in de vijver tot de kinderen wat groter zijn. Eten is hier genoeg en ik weet nog een lege eendenkorf, waar jullie zolang in kunnen wonen."

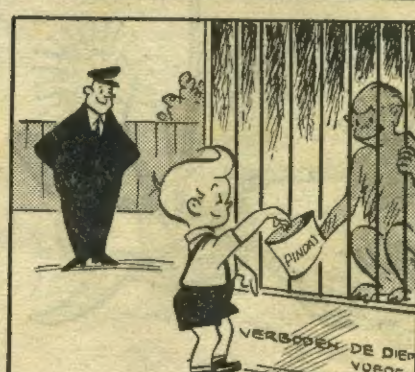
En zo zag de bewaker van het park, toen hij 's morgens naar de eenden kwam kijken, in de lege korf een nieuwe familie wonen.

Hij begreep er eerst niets van, maar toen de verkeersagent, die een kennis van hem was, het gebeurde vertelde, snapte hij het en verwende Dukkie en haar kleintjes zó erg, dat ze maar besloten altijd in het park te blijven wonen.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Twee zeldzame planten, die vlees eten

II

Op een laag heideveld, waar naast gewone hei ook dopheide groeit met hier en daar wat mager gras, kan men het geluk hebben, een vleesetende plant, de zonnedauw, aan te treffen.

Het plantje, dat roodachtige blaadjes bezit, is in staat vliegjes en andere kleine insecten te vangen en te verteren. Dat gebeurt op de volgende wijze. Op de blaadjes groeit een groot aantal kleine haartjes, waaraan kleine druppeltjes van een kleverige en taaie vloeistof zitten. Omdat deze druppeltjes fonkelen in de zon, heeft men het plantje de naam zonnedauw gegeven.

De kleine insecten nu zijn dol op dat kleverige, zoete vocht en ze zetten zich op die blaadjes neer om van die zoetigheid te snoepen.

De haartjes echter kunnen zich bewegen en zodra er een vliegje is gaan zitten, buigt zich een groot aantal haartjes om het insectje heen, zodat het gevangen zit.

Vetblad.

Zonnedauw.

Nu scheiden de haartjes een soort sap af, dat het gevangen diertje geheel verteert.

Het is dus eigenlijk een wrede plant, die vleesetende zonnedauw.

Het is echter gebleken, dat de zonnedauw ook wel zonder vlees kan leven. Doch als het vlees eet groeit het plantje veel beter.

Eet ze echter weer te veel vlees, dan gaat de plant kwijnen. Het lijkt wel, of ze dan vergiftigd wordt.

Nu moet men niet denken, dat de zonnedauw wel tientallen vliegen per dag kan vangen. Dat is geenszins het geval! Het verteren van één vliegje duurt wel een paar dagen. Dan richten de haartjes zich weer op, het blad wordt droog en de wind waait de onverteerbare resten van het insect weg. Eerst dan kan het wrede spelletje zich herhalen. Na twee of drie dagen scheidt het plantje weer „zonnedauw" af.

De gewone zonnedauw is de rondbladige. Er is echter ook nog een langbladige soort. Deze kan zelfs grotere insecten, zoals vlinders, vangen.

Het vetblad

Een ander vleesetend plantje, dat echter zeldzaam wordt in ons land en dat slechts op enkele plaatsen nog voorkomt, is het vetblad of Pinguïcula.

Ook dit plantje groeit graag op vochtige, veenachtige plaatsen.

Evenals zonnedauw heeft het vetblad een krans — we noemen dat een rozet — van blaadjes, die op de grond liggen. Midden uit deze krans van blaadjes groeien enkele dunne en tamelijk lange bloemstengeltjes naar boven, waaraan leuke paarsblauwe bloempjes komen. Het vetblad heeft echter geen haartjes op de bladeren en moet dus de insectjes op andere wijze vangen.

Het doet dit door middel van een kleefstof en van de bladrand. De kleefstof wordt afgescheiden op de bovenkant van de blaadjes. Komt er nu een vliegje van de zoetigheid snoepen, dan plakt het al dadelijk behoorlijk vast. Het blad vouwt zich dicht en het vliegje of mugje zit gevangen.

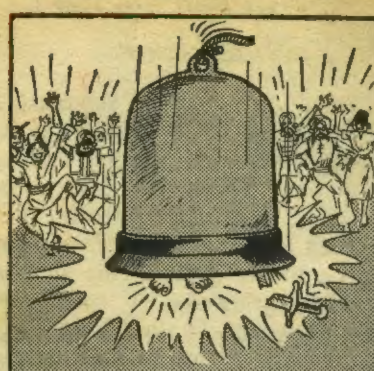
Nu scheidt het blad een klein beetje zuur verteringssap af, waarin het beestje bijna helemaal oplost, zodat de blaadjes het insect kunnen opzuigen. Probeer eens zo'n vetblad te vinden. Het zal je niet zo erg meevallen, omdat het lang niet overal groeit. Als men het echter gevonden heeft, dan moet men het heel goed bekijken, doch in geen geval afplukken of uitsteken. Daarvoor is het plantje veel te zeldzaam.

v. d. B.

WANDILO STAAT VOOR NIETS!

17. Toen de kok door het tapijtje werd weggesleurd, was de grootvizier daar zo verbaasd over, dat hij Wandilo even totaal vergat. Wandilo maakte daarvan gebruik door zich snel uit de voeten te maken. Hij had echter nog geen twintig passen in de gang gezet, of de grootvizier had zich hersteld en was de achtervolging begonnen. Wandilo liep wat hij kon. Hij stormde door de openstaande paleisdeur, net toen de twee wachters van de schoppen van de kok waren bekomen en aanstalten maakten om op te krabbelen. Zij grepen nog naar Wandilo, maar deze was hun te glad af. De wachters gingen toen verder met op te krabbelen, maar zij stonden nog niet op hun benen toen de grootvizier met woest geweld naar buiten schoot. Er volgde een verschrikkelijke botsing en nadat de stofwolken waren opgetrokken, bleken de wachters weer half buiten westen te zijn. De een had nog net de kracht om te mompelen: „Da's de derde keer. 't Wordt toch echt te gek."

18. „Te wapen!" riep de grootvizier, die snel overeind was gekomen. „Te wapen! Grijp hem! Zorg er voor, dat die jongen niet kan ontsnappen! Bezet de paleispoort!" Dat laatste bevel was natuurlijk het gemakkelijkst uit te voeren en iedereen volgde het dan ook zo snel mogelijk op, zodat zich bij de poort een menigte grimmige mannen verzamelde. Zij hadden niet veel zin om achter Wandilo aan te rennen, maar zij waren wel bereid, hem te pakken als hij in hun buurt kwam. Daarom hielden zij hun speren en zwaarden en messen gereed en trokken zij bijzonder woeste gezichten. De meesten van hen behoorden tot de lijfwacht van de grootvizier en waren echte schurken en zij verheugden zich er op, Wandilo te pakken te kunnen nemen. Het was duidelijk, dat Wandilo er niet zonder kleerscheuren af zou komen als hij deze mannen zou trachten te passeren, vooral niet, omdat elk van de mannen hem persoonlijk zou willen gevangen nemen om daardoor bij de grootvizier in een goed blaadje te komen. Wandilo scheen dan ook geen enkele kans te maken, buiten de paleismuren te komen.

19. Terwijl Wandilo door de tuin van de grootvizier rende en geen uitweg zag om buiten de paleismuur te komen, herinnerde hij zich plotseling, dat een gedeelte van die muur met pap was gemetseld. Hij snelde daar op af, duwde tegen de stenen en ja, er ontstond een gat waar hij doorheen kon lopen. En zo ontsnapte hij.

Enkele dagen later begon Wandilo aan zijn tweede taak: het verslaan van de beroemde zwaardvechter Wabbel. Het gevecht vond plaats op de grote markt in de hoofdstad Landola en er kwamen een heleboel mensen kijken, die Wabbel allemaal de beste kans op de overwinning gaven. Maar Wandilo was slim! Zodra hij Wabbel aan zag komen, klom hij in de stellage waaraan de stadsklok hing en toen Wabbel onder die klok liep, sneed Wandilo het touw door. De klok stortte omlaag en kwam op Wabbel terecht!

20. Omdat Wabbel niet onder de klok vandaan kon komen, gaf hij zich over en zo had Wandilo zijn tweede taak volbracht. De prijs, die Wandilo had verdiend door Wabbel te verslaan, werd helemaal in losse centen uitbetaald en Wandilo vroeg zich juist af hoe hij die moest vervoeren toen hij in de verte de kok met zijn vliegende tapijtje aan zag komen. Vlug sprak hij een paar toverwoorden waardoor de kok, die tijdens zijn luchtreis doodsangsten had uitgestaan, keurig met het tapijtje op de grond kwam. Uit dankbaarheid hielp de kok Wandilo alle centen op het tapijtje te laden en even later koos hij samen met Wandilo weer het luchtruim — tot grote verbazing van de stadsomroeper die nog nooit een vliegend tapijtje had gezien. En meteen bedacht Wandilo al weer een manier om ook zijn derde taak ten uitvoer te brengen. Hij moest er nog voor zorgen, dat er in Landilo één dag niet werd gebedeld!

21. Van het geld dat hij had verdiend, kocht Wandilo enorme hoeveelheden voedsel en hij gaf de kok opdracht, dat allemaal lekker klaar te maken. Daarna liet hij in heel Landola bekend maken, dat alle bedelaars die één dag niet zouden bedelen, maar een goede daad verrichten, gratis een maaltijd bij hem mochten komen halen. Nu, je kunt je voorstellen, dat die bedelaars daar wel oren naar hadden. De meesten deden helemaal geen goede daad en zeiden maar wat, doch zij bedelden in ieder geval niet en daar ging het Wandilo maar om. Tjonge, tjonge, wat konden die bedelaars eten! De kok kookte en braadde en bakte wat hij kon, maar tegen de eetlust van die bedelaars kon hij het nauwelijks bolwerken. Toch kreeg iedereen genoeg en was niemand ontevreden. Vooral Wandilo was blij, want die had nu ook zijn derde opdracht uitgevoerd. Hij haastte zich naar het paleis van zijn vader, maar de bedelaars merkten niet eens, dat hij weg was.

22. Toen Wandilo bij zijn vader, koning Tabbal Tebal, verslag van zijn avonturen uitbracht, was deze heel tevreden. „Ik ben trots op je, mijn jongen," zei hij. „Nu mag je mij opvolgen en kan ik dus gerust sterven."

„Maar u hoeft helemaal niet te sterven!" riep de kok, die met Wandilo was meegegaan en tamelijk veel verstand van de geneeskunst had. „U bent alleen ziek omdat u zulk slecht eten krijgt. Laat mij maar eens een maaltijd voor u koken!" Nu, dat deed de kok en werkelijk! de heerlijke spijzen maakten, dat de koning zich binnen een uur helemaal beter voelde en zich niet kon voorstellen, dat hij ooit ziek was geweest. En Wandilo was daar best mee in zijn schik. „Hoe langer u gezond bent en zelf kunt regeren, hoe liever het mij is," zei hij. „Maar mijn avonturen zou ik niet graag gemist hebben!"

EINDE

DE ALLEDAAGSE DINGEN

De namen van de stukken in het schaakspel

Men meent, dat het schaakspel zelf uit Indië afkomstig is, vanwaar het onder Muscherwan de Grote naar Perzië zou zijn overgebracht. Men vermoedt dat het door een zekere Ledschladsch werd uitgedacht ter gedachtenis aan de bloedige oorlog die er tussen de beide broeders Thalhand en Gaw heeft plaats gehad. In deze oorlog kwam een van hen om het leven en om de smart van de ongelukkige moeder te lenigen en af te leiden zou dit spel zijn uitgevonden. Daarom was dit spel oorspronkelijk een en al oorlogsspel en alle gebezigde figuren waren voorwerpen die in veldslagen voorkwamen. Toen het spel naar Europese landen kwam, wijzigden zich ook de aard en de bedoeling der stukken.

De Indische benaming van het spel is Tschaturanga of: krijgsmachten en hierdoor worden de vier soorten van wapens bedoeld waaruit een Indisch leger was samengesteld: de olifanten, de paarden, de strijdwagens en de voetknechten. Dit woord hebben de Perzen veranderd in Schatrantsch, dat hetzelfde betekent. Van de vier krijgsmachten zijn de eerste drie bij ons: paarden, kastelen en lopers genoemd; de vierde soort, de voetknechten, werden pionnen of boeren en worden door de koning (schach) en zijn opperste veldheer (fers), bij ons verkeerdelijk koningin genoemd, bestuurd. Uit die oorspronkelijke naam „fers", veel overeenkomst hebbend met het Duitse „Fürst", hebben de Fransen „Vierge" gemaakt en bij andere naties ontstond aldus de koningin. De Turken en Arabieren noemden deze figuur: wezir (grootvizier).

De naam van de olifant was „fil", waarvan de Fransen „fol" maakten of zot. Zo veranderde de Indische olifant in een Franse zot. Wij maakten er een loper van en de Engelsen zelfs een bisschop. Alleen bij de Italianen is de naam het minst gewijzigd, daar zij hem „alfino" of „alfiere" noemen. Dit is niets anders dan het oorspronkelijke „fil" met het Arabische lidwoordje „al".

De torens of kastelen (roc) betekenen eigenlijk strijdwagens en het Franse roc is door verbastering ontstaan uit het Indische „roth", dat een strijdwagen aanduidt, waarop een toren is geplaatst.

Paarden zijn bij hun ongewijzigde benaming gebleven, want het Duitse Pferd (paard) is nauw verwant met het Indische „feres" en de naam pion komt van het Perzische „piade", voetganger.

Het woord schaakmat betekent zoveel als: de koning is dood.

Het Indische schaakspel was niet zo eenvoudig als het onze. De plaats van de koningin werd ingenomen door een olifant en de plaats van de loper door een schuitje. Verder werd de beweging der stukken geregeld door de dobbelstenen. Dit gebeurde om aan te duiden dat in de oorlog het volk niet alleen vaak rivieren moet overtrekken, maar ook, dat het lot of toeval destijds dikwijls een beslissende invloed op de overwinning kon hebben.

v L.

JAN BASJE VAN DE BUREN

Jan Basje van de buren
Kan 'k om een boodschap sturen,
Ik geef hem tas en mandje
En centjes in zijn handje,
Dan zeg ik: „Kijk eens, liefje,
In 't mandje ligt een briefje,
Let heel goed op de centjes
En haal maar gauw de krentjes,
Ik zit te wachten op de zeep
En op de chocolade-reep
En op de vruchten-hagelslag
En koffie mis ik heel de dag,
Ik heb geen bloem, geen appelsap,
Er is geen suiker voor de pap,
Ik heb geen eitjes en geen kaas,
Ga nu maar gauw, mijn kleine baas,
Ga nu maar gauw, Jan Basje,
Doe alles in het tasje,
En is het vol, mijn Jantje,
Dan kan de rest in 't mandje."
„Het komt in orde," zegt Jan Bas,
En hij verdwijnt met mand en tas....
Jan Basje van de buren
Kan 'k om een boodschap sturen,
De kleine man doet alles goed,
Jan Basje met zijn leuke toet,
Hij snoept nooit van de krentjes,
Verliest niets van de centjes,
Het ventje is een prima knecht,
Dat is heus niets te veel gezegd,
Als loon krijgt kleine Jantje
Een snoepje in ieder handje,
Dan zegt hij: „Dank u wel, mevrouw,
Tot ziens, ajuus! Ik ga maar gauw!"

Dat had zij niet gedacht!

Eigenlijk konden de meeste jongens uit de badplaats Elsje niet goed uitstaan. Ze was de jongste van vijf zusjes, net veertien jaar geworden en al een echt dametje. Ze droeg een tasje en een grote stijve strik in haar mooie krullen en 's zomers had ze witte gehaakte handschoentjes aan. Als de andere kinderen echt fijn met elkaar speelden, deed Elsje nooit mee, omdat ze verstoppertjespelen niet geschikt vond voor deftige meisjes.

En toch hadden haar klasgenootjes geen hekel aan haar, want ze stond altijd klaar om iemand te helpen.

Eens hadden de jongens een nieuw spel bedacht. Bij een roversspel zouden ze een kasteel omsingelen en een prinses ontvoeren. Wie was nu meer geschikt om voor prinses te spelen dan Elsje?

Maar toen ze bij haar aanbelden, wilde Elsje er niets van weten.

„Ik ga vanmiddag naar het strand," zei ze en ze deed de deur voor hun neus dicht.

Bah, wat vonden ze haar toch een naar kind. Nu kon het hele feest niet doorgaan, want alleen als Elsje prinses wilde zijn, was het pas echt.

Die middag belandden een stuk of vijf van de jongens na een duinwandeling aan het strand en gingen op zoek naar de onaardige prinses.

„Kijk, daar zit ze."

Ja hoor, te midden van haar zusjes en een paar vriendinnen zat Elsje heerlijk in het zonnetje. De meisjes zaten foto's te kijken.

„Mogen wij ook meekijken?" vroeg een van de jongens onschuldig.

„Natuurlijk, waarom niet?" antwoordde het zusje van Elsje.

En zo gingen de foto's van hand tot hand. Overal stond Elsje op afgebeeld met allerlei leuke jurkjes aan en in de meest parmantige houdingen.

„Wees voorzichtig, hoor," zei Elsje, die het maar matig vond, dat de jongens met hun grote handen aan de foto's zaten.

„We zullen je in een glazen huisje zetten, Elsje," plaagde Jan, dezelfde die gevraagd had mee te mogen kijken. En voordat iemand er erg in had, had hij enkele foto's opgerold en in een leeg limonadeflesje geduwd.

„O, kijk eens. Wat gemeen," gilde Elsje. „Nu kunnen we ze er nooit meer uitkrijgen."

„Dat is ook niet de bedoeling," riep Jan, die was opgesprongen met de fles in de handen. „Jij wilde je vanmiddag niet laten ontvoeren als prinses en daardoor heb je ons hele programma in de war gestuurd. Nu hebben we je toch gevangen: in een fles nog wel. Een grote schat, die we gaan verstoppen...." En hij zwaaide triomfantelijk met de fles boven z'n hoofd. „Jongens, wie gaat er mee? We gaan Elsje in de fles ontvoeren...." De andere jongens kregen weer zin in het spel en maakten zich ook uit de voeten.

Maar daar lieten de meisjes het niet bij zitten. Er ontstond een ware achtervolging op het strand en omdat Jan even struikelde en daardoor zijn vaart had verminderd, slaagden de meisjes er in hem in te halen. Alleen aan de zeekant was voor hem nog een uitweg. Ten einde raad smeet Jan in een overmoedige bui de fles met de foto's heel ver voor zich uit in het water.

Je kunt wel geloven, dat de meisjes reuze boos waren en dat Elsje nu helemaal nooit meer met de jongens wilde spelen. De fles was in de golven verdwenen en Elsje hoefde er niet op te rekenen de foto's ooit terug te zien.

Het hele voorval was al lang vergeten, toen op een goede dag een prachtige auto voor het huis, waar Elsje woonde, stopte en een paar deftig uitziende heren uitstapten en aanbelden.

Elsje's moeder deed open en vroeg wat de heren wensten.

Ze lieten een foto zien en vroegen in het Engels of ze dat meisje kende.

„Maar dat is mijn zusje Elsje," riep het oudste zusje van Els verbaasd uit. „Hoe komt u daar aan? Iemand heeft die foto in een fles in zee gegooid, en daarna hebben we hem nooit meer gezien."

„Dat klopt," antwoordde de heer, „die fles spoelde dezer dagen op het strand in Engeland aan. Omdat het niet vaak voorkomt, dat een fles met foto's uit zee wordt opgevist, kwam die foto in de krant. En nu leek ons dit meisje juist geschikt om op te treden in een reclame-film, die wij op het ogenblik aan het maken zijn en waarvoor we nog iemand zoeken."

Elsje, die net kwam aanlopen, stond sprakeloos, toen ze hoorde wat er aan de hand was. „Maar hoe wist u waar ik woonde?" vroeg ze in haar gebrekkig Engels, want ze had pas een jaar les.

„We schreven aan de krant, vroegen de foto op en zagen op de achterkant het stempeltje van de fotograaf, die het kiekje heeft afgedrukt. De rest is heel eenvoudig."

Natuurlijk moest er nog een massa verteld en verklaard worden. Enige dagen bleven de heren in het badplaatsje om uit te rusten. Toen vertrokken ze, met Elsje en haar moeder.

Maar voordat ze wegging had ze toch niet vergeten „die nare Jan" een vrijkaartje te beloven, als de film eenmaal klaar was en in hun stadje zou worden vertoond. Want al was het maar een reclame-film, in ieder geval was het toch een heuse film waarin ze moest optreden.

KIT KARSON, DE HELD

HELD VAN DE PRAIRIE

SNEL TROKKEN DE MANNEN ER OP UIT. HET FORT EN DE GEVANGENEN BLEVEN ONDER HOEDE VAN DE OUDE OMAHA!
VLUG! VLUG! LATEN WE HOPEN NOG OP TIJD TE KOMEN!
ALS DIE SCHURKEN EEN HAAR OP HET HOOFD VAN HET MEISJE GEKRENKT HEBBEN, ROEI IK DE HELE STAM UIT! DIE RODE SCHURKEN!

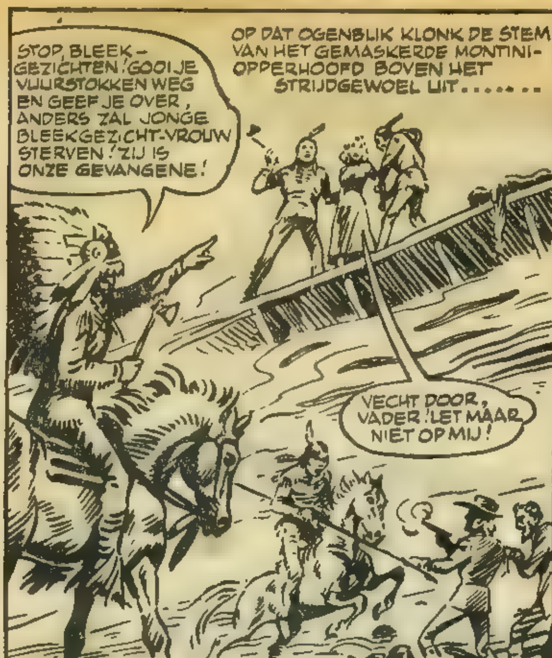

EERDER DAN DE ANDEREN HAD SIMON FRASER, DE BOZE ZEEMAN, HET FORT BEREIKT.........
DIE VERDRAAIDE MONTINI'S! HOE DAN OOK, IK MOET DIE BRIEF HEBBEN! WACHT, AAN DE ACHTERZIJDE IS EEN GEHEIME DEUR! DAT WEET NIEMAND! WANT DIE BRIEF IS EEN FORTUIN WAARD!

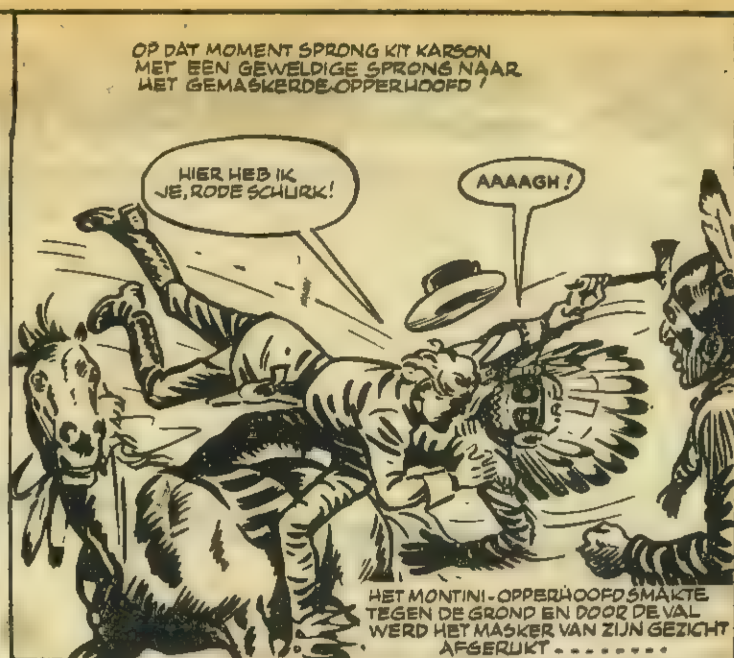

ONDER AANVOERING VAN HET GEMASKERDE OPPERHOOFD WAREN DE MONTINI'S BEZIG MET EEN GEPUNTE BOOMSTAM DE FORT-INGANG TE RAMMEIEN!
VERSPLINTER DIE POORT, RODE BROEDERS EN VERNIETIG DE BLEEKGEZICHTEN!
DOOD AAN DE BLEEKGEZICHTEN!

MET DONDEREND GEWELD STORTTE DE ZWARE HOUTEN POORT IN ELKAAR.
AI! DE POORT IS OPEN, O. MACHTIG OPPERHOOFD!
VOORWAARTS, MANNEN! VOLG MIJ!

OP DAT MOMENT NADERDEN DE MANNEN VAN FORT YORK EN BONDEN DE STRIJD AAN! KOEN RENDE NAAR DE SCHOUW EN VOND FRASER!
VERDRAAID! DAT IS KAMERON!
FRASER! JIJ SCHURK! HIER DIE BRIEF! ANDERS HEB JIJ DE DINGEN VAN DEZE AARD VOOR HET LAATST GEZIEN!

MET EEN HOONKREET WIERP DE KWADE ZEEMAN HET DOCUMENT IN DE VUURZEE ACHTER HEM!
IK NIET! DAN JIJ OOK NIET! RATTENGEBROED!
STOP! SCHURK...NU ZAL IK NOOIT TE WETEN KOMEN WAT MIJN VADER MIJ WILDE MEDEDELEN!

OP DAT OGENBLIK KLONK DE STEM VAN HET GEMASKERDE MONTINI-OPPERHOOFD BOVEN HET STRIJDGEWOEL UIT.......
STOP, BLEEK-GEZICHTEN! GOOI JE VUURSTOKKEN WEG EN GEEF JE OVER, ANDERS ZAL JONGE BLEEKGEZICHT-VROUW STERVEN! ZIJ IS ONZE GEVANGENE!
VECHT DOOR, VADER! LET MAAR NIET OP MIJ!

OP DAT MOMENT SPRONG KIT KARSON MET EEN GEWELDIGE SPRONG NAAR HET GEMASKERDE OPPERHOOFD!
HIER HEB IK JE, RODE SCHURK!
AAAAGH!
HET MONTINI-OPPERHOOFD SMAKTE TEGEN DE GROND EN DOOR DE VAL WERD HET MASKER VAN ZIJN GEZICHT AFGERUKT........

GOOI JE WAPENS NEER EN LAAT HET BLANKE MEISJE GAAN OF JULLIE OPPERHOOFD IS EEN VERLOREN MAN!
TERWIJL DE INDIANEN HUN WAPENS NEERGOOIDEN, DRONG KOEN KAMERON NAAR VOREN! HIJ HAD ZIJN VADER HERKEND....................

LIEVE HELP! DAT IS JOCK KAMERON, DIE SCHURK, DIE ONS VERRADEN HEEFT EN ALS OPPERHOOFD VAN DE MONTINI'S TEGEN ZIJN EIGEN MENSEN VOCHT..........
HALT, MUIR! ZIE JE HET DAN NIET? HIJ HEEFT BIJ DE MONTINI'S ZIJN GEHEUGEN VERLOREN! HIJ WIST NIET WAT HIJ DEED, MAAR DOOR DIE VAL, HERINNERT HIJ ZICH ALLES WEER!

EN TOEN ZIJ ALLEMAAL IN HET FORT VERENIGD WAREN, VERTELDE JOCK KAMERON ZIJN OPZIEN-BAREND VERHAAL.....
KOEN, DIE SCHURK FRASER, IS JE EIGEN NEEF! HIJ ONTDEKTE DAT IK EEN VERMOGEN GEËRFD HAD! TOEN IK ER OP UITTROK, DEELDE IK DAT IN EEN BRIEF AAN JOU MEDE, VOOR HET GEVAL IK NIET MEER ZOU TERUGKEREN! DIE SCHURK VOLGDE MIJ ECHTER, SLOEG MIJ MET EEN STEEN NEER EN HET LAATSTE WAT IK MIJ HERINNER, WAS EEN GEWELDIGE KLAP OP MIJN HOOFD!

DANK JE, KIT! JE HEBT NIET ALLEEN EEN VADER AAN ZIJN ZOON TERUGGEGEVEN, MAAR OOK DE VETE TUSSEN DE BEIDE NEDERZETTINGEN UIT DE WERELD GEHOLPEN!
HE, KIT, DAT GAAT ZO MAAR NIET! OMAHA JONES GAAT MET JE MEE! WIJ GAAN NIEUWE AVONTUREN TEGEMOET!
EINDE

De kleine knutselaar

We maken een stevige portefeuille

van een stukje vilt

Je knipt een stukje vilt volgens het patroon, dat hier op ware grootte is afgebeeld. Daarna knip je de binnenkant, die op de tekening door een stippellijn is aangegeven. Van gekleurde stukjes vilt knip je het meisje, dat met haar parapluutje in de regen loopt. Je naait de verschillende motieven van tekening A op de bovenkant van de portefeuille met keurige steekjes vast. De stok van de paraplu borduur je met een draad wol. De regendroppels zijn glinsterende pailletten, die je met een klein kraaltje op de stof vasthecht. Vervolgens rijg je met een wollen draad de binnenkant in de portefeuille. Met dezelfde kleur wol festonneer je de hele omtrek van de portefeuille om en je zorgt er voor dat tevens de zijkanten van het binnenstuk met de festonneersteek worden vastgenaaid.

Tenslotte naai je aan de linkerkant van de portefeuille een lusje, terwijl je op de bovenkant, daar waar het sterretje getekend is, een mooi knoopje zet, waarmee je de portefeuille kunt sluiten.

DE VLINDERKONINGIN

Iets voor liefhebbers van een kleurplaat

Nu de zomer weer in het land is houdt de Vlinderkoningin ook weer verblijf bij ons in het noorden en vliegt elke dag, zolang de zon schijnt, hoog door de lucht.

Haar prachtige vlindervleugels schitteren in alle kleuren van de regenboog in het stralende zonlicht, terwijl om haar heen een heel leger van haar onderdanen, de vlinders, dartelt.

Helaas! zo hoog vliegt ze, de Vlinderkoningin, dat wij haar bijna nimmer te zien krijgen. En ja, dat is wel jammer.

Maar om je nu toch een idee te geven van de pracht en de praal van het Vlinderkoninginnetje en haar gevolg, hebben we deze kleurplaat laten maken, die je zelf met behulp van kleurpotloden, kleurkrijtjes of waterverf in de gewenste prachtige tinten kunt kleuren.

Neem je gereedschap maar eens ter hand en ga aan het verven: goudblond is het haar van het Vlinderkoninginnetje en zeegroen is haar ragfijne kleed. Maar wat haar vleugels, evenals die van de vlinders betreft, die zijn zo verschillend van kleur, dat we beter doen, het aan je schilderstalent over te laten, om die alle in de prachtigste kleurschakeringen bij te werken.

Ik hoop, dat je er veel plezier van moogt beleven en een wondermooie plaat het resultaat van je werk mag zijn, maar.... vergeet in de hitte van de strijd om schoonheid niet, dat je nooit, maar dan ook nooit aan je kleurpotloden, je krijtjes of je penseel moogt likken!

Ziezo, begin dan nu maar meteen.

WIE PUZZELT ER MEE?

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Kruiswoordpuzzle

```
O S S   B R O E D E N
O P   D E   V E E R
G E L U K W E N S E N
  L U I   I R     N A
K L I K S P A A N   A
R E K E L   L A A R S
A N   R U G   L A A T
N   K   R IJ P   L
S N U I F   O N D E R
  A R E   O N S   P A
O N K R U I D   P E T
```

Rode Adelaar op de uitkijk

Een rare som

Een(den) + dr(ie) + acht = EENDRACHT.

M(es) + aak(h) + t = MAAKT.

Ma(n) + cht(schild — wa) = MACHT.

Eendracht maakt macht.

Trappuzzle

```
P O L I T I E
O V E R A L
L E W I S
I R I S
T A S
I L
E
```

Rijmpjes-puzzle

1 Negen - regen;
2 Acht - geslacht;
3 Zeven - geweven;
4 Zes - les;
5 Vier - mier.

WELKE WEEKDAG WAS DAT?

Hoe vaak komt het niet voor, dat je bij het herdenken van het een of ander feit tevens vraagt: op welke dag van de week zou dat wel geweest zijn? Het is wel makkelijk, als je dan ook een tabel bij de hand hebt, waarop je dat onmiddellijk kunt aflezen.

Je plakt zo'n tabel op een stuk stevig karton en je hangt het aan de muur. Dan kun je dadelijk zelf nakijken op welke dag van de week dit of dat feit plaatsvindt of plaats heeft gevonden.

Tenminste.... voor de dagen tussen 1 Januari 1753 en 31 December 2059.

Voorbeeld:

Op welke dag van de week valt 16 Maart 1966?

1966 bestaat uit 4 cijfers. We nemen de eerste drie en kijken op tabel I naar 196. Het vierde cijfer van dit jaartal is een 6. Nu kijken we in de eerste kolom, dus helemaal links, waar die 6 staat en we volgen die kolom letters naar rechts, totdat we de kolom bereiken, waar die

TABEL I

	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189
0		I	A	M	E	C	A	M	E	J	B	N	F	K	C
1		D	B	A	F	D	B	A	F	E	C	B	G	F	D
2		E	J	B	N	E	J	B	N	F	K	C	H	G	L
3	A	F	E	C	B	F	E	C	B	G	F	D	C	A	G
4	B	N	F	K	C	N	F	K	C	H	G	L	D	I	A
5	C	B	G	F	D	B	G	F	D	C	A	G	E	D	B
6	K	C	H	G	L	C	H	G	L	D	I	A	M	E	J
7	F	D	C	A	G	D	C	A	G	E	D	B	A	F	E
8	G	L	D	I	A	L	D	I	A	M	E	J	B	N	F
9	A	G	E	D	B	G	E	D	B	A	F	E	C	B	G

	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205
0	A	F	K	C	H	G	L	D	I	A	M	E	J	B	N	F
1	B	G	F	D	C	A	G	E	D	B	A	F	E	C	B	G
2	C	H	G	L	D	I	A	M	E	J	B	N	F	K	C	H
3	D	C	A	G	E	D	B	A	F	E	C	B	G	F	D	C
4	L	D	I	A	M	E	J	B	N	F	K	C	H	G	L	D
5	G	E	D	B	A	F	E	C	B	G	F	D	C	A	G	E
6	A	M	E	J	B	N	F	K	C	H	G	L	D	I	A	M
7	B	A	F	E	C	B	G	F	D	C	A	G	E	D	B	A
8	J	B	N	F	K	C	H	G	L	D	I	A	M	E	J	B
9	E	C	B	G	F	D	C	A	G	E	D	B	A	F	E	C

TABEL II

JAN.	31	E	L	G	N	D	K	A	H	C	J	B	I	F	M
FEB.	28/29	B	I	D	K	A	H	E	L	G	N	F	M	C	J
MRT.	31	B	H	D	J	A	N	E	K	G	M	F	L	C	I
APR.	30	F	L	A	N	E	K	B	H	D	J	C	I	G	M
MEI.	31	D	J	F	L	C	I	G	M	B	H	A	N	E	K
JUN.	30	A	N	C	I	G	M	D	J	F	L	E	K	B	H
JUL.	31	F	L	A	N	E	K	B	H	D	J	C	I	G	M
AUG.	31	C	I	E	K	B	H	F	L	A	N	G	M	D	J
SEP.	30	G	M	B	H	F	L	C	I	E	K	D	J	A	N
OCT.	31	E	K	G	M	D	J	A	N	C	I	B	H	F	L
NOV.	30	B	H	D	J	A	N	E	K	G	M	F	L	C	I
DEC.	31	G	M	B	H	F	L	C	I	E	K	D	J	A	N

Zo	M	D	W	Do	Vr	Za
1	2	3	4	5	6	7
6	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ZO	MA	DI	WO	DO	VR	ZA
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	16	19	20
21	22	23	23	25	26	27
28	29	30	31			

ZO	MA	DI	WO	DO	VR	ZA
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ZO	MA	DI	WO	DO	VR	ZA
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

ZO	MA	DI	WO	DO	VR	ZA
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	.

ZO	MA	DI	WO	DO	VR	ZA
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

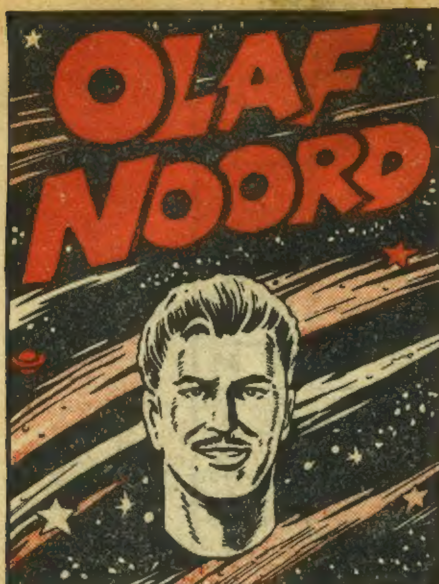
ZO	MA	DI	WO	DO	VR	ZA
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

196 stond. Daar treffen we de letter F.

Nu gaan we naar tabel II. We moeten Maart hebben. Dus no 3 in de eerste kolom. Die regel volgend komen we in de voorlaatste kolom aan de letter F, die we hadden. Nu gaan we naar beneden en volgen de donkere baan. Daar gaan we de 16 zoeken. In de vierde kolom en boven die kolom staat W. Dus een Woensdag.

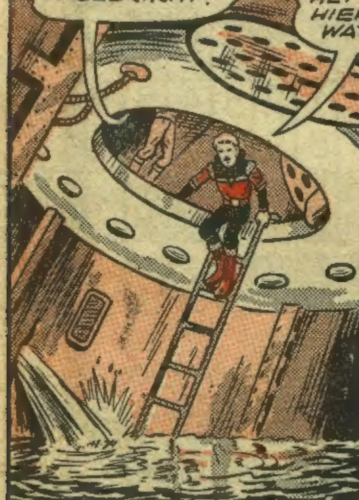
Eenvoudig niet? Zodra je wat routine hebt, kost het maar enkele tellen en je hebt die weekdag te pakken.

Maar denk er om: alleen de data van 1753 tot en met 2059.

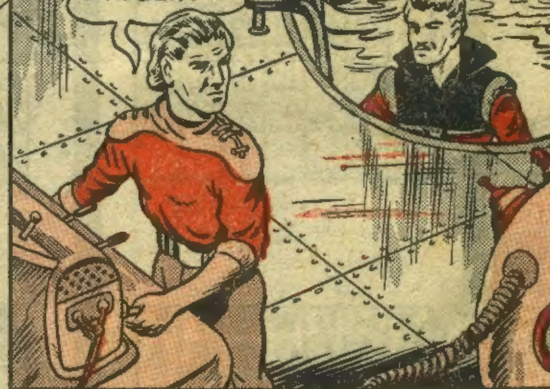

OLAF NOORD

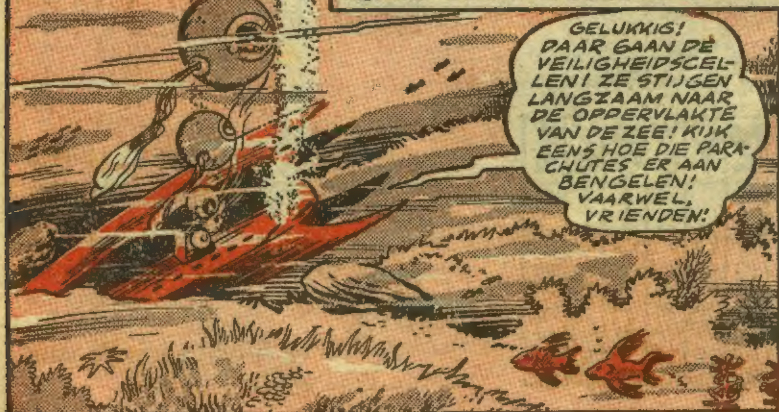

IN HET RUIMTESCHIP THULE OP DE ZEEBODEM VAN DE PLANEET UVURAN....
RIWAN! STA OP! WE LEVEN NOG!
... WAT IS ER GEBEURD? WAAR ZIJN WE?
80-50

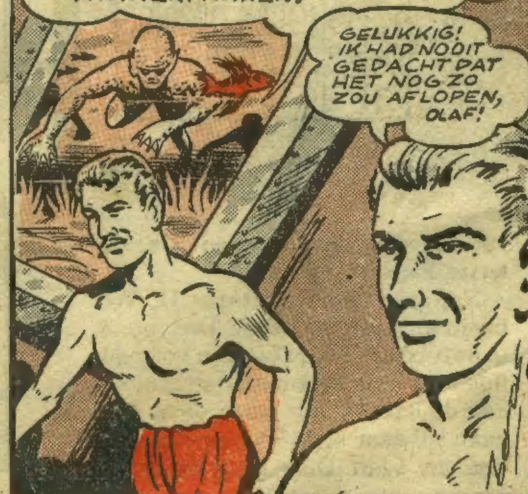

KIJK MAAR EENS DOOR DIT VENSTER!
GOEIE GENADE! WE ZIJN MET ONS RUIMTESCHIP IN ZEE GEDOKEN EN LIGGEN NU OP DE BODEM! IK HAD MIJ DE LANDING OP UVURAN TOCH WEL ANDERS VOORGESTELD!

DE RADIOVERBINDING MET DE VEILIGHEIDSCELLEN IS DEFECT GERAAKT, OLAF! WE GAAN NAAR HEN TOE. HOE ZULLEN ZIJ HET ER HEBBEN AFGEBRACHT?
HET RUIMTESCHIP IS LEK GESLAGEN. HET STAAT HIER VOL WATER!

VRESELIJK! WIJ ZITTEN HIER IN HET HOOGSTE PUNT, HET STAARTSTUK VAN DE RAKET. DIAL EN DE ANDEREN BEVINDEN ZICH EEN VERDIEPING LAGER EN DUS ONDER WATER!
DE VEILIGHEIDSCELLEN ZIJN LUCHTDICHT AFGESLOTEN; VOORLOPIG HOUDEN ZE HET DUS WEL UIT!

DEZE NOODHANDLE DIENT VOOR HET OPENEN VAN EEN DER GROTE KLEPPEN AAN HET BUITENSTE OMHULSEL VAN DE RAKET! IN NORMALE GEVALLEN GESCHIEDT DIT IN DE LUCHT, WAARNA DE VEILIGHEIDSCELLEN HET RUIMTESCHIP UITSCHIETEN EN AAN PARACHUTES NAAR BENEDEN DALEN. MAAR WE ZIJN NU ONDER WATER. ZULLEN DE BOLLEN NAAR DE OPPERVLAKTE VAN HET WATER STIJGEN?
HET WATER STIJGT SNEL!

DE UVURAN-EXPEDITIE BEVOND ZICH NU IN EEN UITERST GEVAARLIJKE POSITIE. HET RUIMTESCHIP ZAT MUURVAST IN DE ZEEBODEM, BOVENDIEN LIEP HET LANGZAAM VOL WATER. DE EXPEDITIE HAD TOT NU WEINIG SUCCES GEKEND. EERST HADDEN DE DAZMANGS, DE KLEINE GEHEIMZINNIGE MANNETJES, ROET IN HET ETEN GEGOOID DOOR EEN VLIEGENDE SCHOTEL TE VERNIELEN. DAARNA KREEG MEN MET RUIMTEGEBREK TE KAMPEN. VERVOLGENS HET GEVECHT MET DE MAANMONSTERS EN NU BEVOND MEN ZICH DAN OP DE ZEEBODEM VAN HET EINDDOEL: UVURAN. ZOUDEN ZE ER OOIT IN SLAGEN HET VASTE LAND TE BEREIKEN?
GELUKKIG! DAAR GAAN DE VEILIGHEIDSCELLEN! ZE STIJGEN LANGZAAM NAAR DE OPPERVLAKTE VAN DE ZEE! KIJK EENS HOE DIE PARACHUTES ER AAN BENGELEN! VAARWEL, VRIENDEN!

ZIEZO, ONZE VRIENDEN ZIJN IN VEILIGHEID! NU KUNNEN WE ONS ZELF GAAN REDDEN! VOORUIT RIWAN, VLUG ONZE KIKKERPAKKEN!
GELUKKIG! IK HAD NOOIT GEDACHT DAT HET NOG ZO ZOU AFLOPEN, OLAF!